

nemu odboru, da prevdari, kako se more prošnjam stajarskih gg. učiteljev za zboljšanje plače ugoditi, ne da bi se davkoplačevalci nižje in srednje vrste preveč obremenili. Ta nasvet se je sprejel soglasno.

V seji dne 1. marcija se je po predlogu poročevalca g. dr. Rosine dovolilo občini teharski pobirati pristojbine za grobe na občinskem mirodvoru. V isti seji se je naznanilo deželni zboru, da se ima skleniti nova cerkveno-konkurenčna postava. Poslanec g. J. Žičkar je izrekel željo, naj se v novi postavi določi, da bo v prihodnje doklade za popravo cerkvenih in župnih poslopij razdeljevala in pobirala c. kr. davkarija, ne pa dotični načelniki, kakor se ima to goditi po zdajšnji postavi. Deželni odbornik dr. Reicher, kakor dotični poročevalec Posch se strinjata s tem predlogom. — Društvo »Rinka« je prosilo za izvršitev ceste iz Solčave v Logarjevo dolino. Sklenilo se je po predlogu g. Sutterja, naj se podpira ta prošnja. — Poslanec g. Žičkar poroča v imenu finančnega odseka o prošnjah sledečih občin za podporo vsled točne škode: Gressenberg v lonškem okraju, Sv. Petra, Kozjak, Mislinje, Št. Vid in Velenje v slovenjegraškem okraju, Videm, Koprivnica, Veliki Kamen, Mrčna sela, 2 posestnikov v Volčjem, več posestnikov v breziškem okraju, občine Buče, Lastnic in Imeno itd.

Priporočal je pri tej priložnosti g. poročevalec J. Žičkar, naj zraven dežele tudi država pripomore v veliki bedi in stiski siromakom, ki so grozno poškodovani po lanski toči in povodnji. Ker se pa do zdaj ni ravnalo pri razdelitvi teh točnih podpor na priporočilo občinskih predstojnikov in dušnih pastirjev, temveč na naznanila c. kr. žandarjev, priporoča gosp. poročevalec vladi, naj v tem obziru v prihodnje postopa bolj previdno, kakor do zdaj. Pri tej priložnosti je izjavil cesarski namestnik, da ima vsega denarja za podporo odločenega skupaj 10.000 fl. od dežele in 35.000 fl. od države, torej skupaj 45.000 fl. Ta izjava se je vsprejela z odobravanjem.

Bralno društvo v Pišecah.

Društveno življenje, ki je v zadnjem desetletju tolikanj uspešno prekrasilo vse sloje ljudstva po slovenskem Štajarju, začelo se je vendar enkrat tudi pri nas razvijati. Hrepenenje po naobrazbi, katero prešinja dandanes bolj nego kdaj poprej vso človeško družbo, pojavljajo se je že delj časa tudi v naši župniji.

Ali hudi uimski udarec, kateri nam je pred nekaj leti popolnoma uničil naše vinograde, stavljal je pri nas temu časovnemu toku neljube meje. Prenovljenje vinogradov tirjalo je veliko žrtev, ki so za več let ostale popolnoma neplodne. Dandanes, ko se je vinoreja zopet povzdignila in nam obeča mlada trta obilen sad, oživela in povzdignila se je zajedno ljudska zavednost, pokazala se je občna želja po nekem središču, kjer bi se ljudstvo vzgojevalo in pred vsem podučevalo v gospodarstvenih stvareh.

Kot podlago in prvi začetek temu ljudskemu podučevanju ustanovili smo v nedeljo, dne 21. febr. bralno društvo. Dobro obiskano zborovanje pač jasno pričča, da se je s tem ustreglo le neki splošni želji. Zborovanje otvoril je naš č. g. župnik Josip pl. Pohl, ter v jedernatem govoru pojasnil potrebo in namen novega društva. Obče spoštovani trgovec g. Fr. Gerec pa je kazal v svojem govoru na razne koristi, katere bo prinašalo novo društvo naši župniji, in na njegovo prijazno vabilo je pristopilo že kar pri prvem zborovanju nad 50 društvenikov.

Izmed njih volil se je potem sledeči odbor: Josip pl. Pohl, predsednik; Fr. Gerec, namestnik; Jak. Fink,

blagajnik; Fr. Kene, tajnik; Ant. Kokot, knjižničar; Mart. Volavšek, Ant. Kostevc, Mart. Sodič, odborniki; Versec in Travnikar, namestnika. Ker ima društvo toli navdušenega voditelja in je sploh v dobrih rokah, mu je pač že s tem zagotovljen najboljši razvoj. Daj Bog, da se popolnoma doseže njegov preblagi namen, ki je izražen v pravilih: »Razširjati zavednost in omiko med ljudstvom z besedo, časopisi in knjigami.«

Cerkvene zadeve.

V veri je rešitev socijalnega vprašanja.

Zdaj je pač najvažnejše vprašanje, kako bi se dal prejeziti prepad, ki zija med imovitimi in med stradaljočimi, ob delu svojih rok se živečimi stanovi. Pri prvih vidimo bogastvo ali vsaj blagostanje, a zadnje muči res velika beda. Kako bi se dalo tej opomoči, odgovarjajo drugače socijalni demokratje, drugače katoliška cerkev. Socijalni demokratje menijo, da se jim posreči rešitev težkega socijalnega vprašanja s tem, da porušijo popolnoma zdaj obstoječi red in da sezidajo na teh razvalinah državo, v kateri bo vse imetje vseh.

V tej državi ne bo zasebne lasti, temuč samo državna. Tvoja hiša ne bo tvoja, temuč državna; gospodar tvojih njiv, tvojega travnika, tvojih gozdov si bil do zdaj ti in nikdo drugi, v socijalistični državi boš zgubil to pravico, odstopiti jo boš moral državi. Do vsega tega boš imel enako pravico ti, ki si si pridobil posestvo na pošten način, z velikim trudom, kakor lenuh, ki je v senci ležal, ko si se potil od ranega jutra do poznega večera in težko delal nad osem ur.

Da s tako naredbo ne boš zadovoljen ti, vrli slovenski kmet, si mislim. No pa le miren bodi, saj se tako ne bo zgodilo, ker se ne da sploh kaj takega izvesti. Te misli o razdelitvi premoženja med vse so se rodile v domišljavih glavah bogatih židov, kateri so ravno s tem obogateli, da so jih širili po časopisih in knjigah med delavci. Da je res, kar trdim, ti hočem samo navesti, koliko dobivajo dunajski voditelji socijalnih demokratov od urejevanja socijalno-demokratskih listov. Slovenski gospodar in slovenski delavec, poslušajta me in prevdarjajta potem, kar vama bom navel!

Na Dunaju izhaja socijalistični list »Arbeiter-Zeitung«, list delavskega stanu po naše. Od tega si je menda tudi slovenski socijalistični list izposodil svoje ime. Zove se »Delavec«, kakor ste že menda slišali. Uredniki nemškega lista dobivajo za svoj posel jako mastne plače. Tako vleče dr. Adler 2500 gld. (tako plačan ni niti okrajni sodnik.) Rodimski 2080 gld., Bretschneider 2080 gld., Brod 1080 gld., Topp 1200 gld., Adela Dvoržak 870 gld. (dobi še vedno več, kakor nadučitelj.) Pri tem pa še ti imajo kak postranski zaslužek. Te številke povejo dosti, da se tem gospodom slabo ne godi. Najbrž jako dobro živé in njihov živež ni sam kruh, kaka nezabeljena jed, temuč kaj boljšega. Razloček med pečenkami in raznovrstnim vinom jim bo dobro znan.

Pa kdo jih vendar tako dobro plačuje, me boš ravedoven vprašal. Odgovarjam ti: Delavci, kateri kupujejo ta list. S svojim trdo prisluženim denarjem po tovarnah, železnicah, premogokopih si ne kupijo poštenega obeda, temuč ga rajši dajejo za socijalistične liste. Rajši stradajo, gladu umirajo, samo da berejo, kar jim vse skupaj spišejo dr. Adler in drugi najeti pisavci, kateri so jako dobro plačani za svoje članke. Tem torej verujejo ubogi delavci, tudi slovenski in kako še jim verujejo!

Kdor jim hoče drugače, po resnici povedati, da jih židovi samo za nos vodijo, tega zavračajo: hodi od nas,

ti si naš sovražnik. Ubogi ljudje! Kako morejo biti vendar tako slepi! Seveda tudi katoliško cerkev sovražijo in to še nad vse, ker jim pravi: Vi ste prevarani, to, kar vas učijo vaši voditelji, se ne bo nikdar in nikoli uresničilo, dokler bo po svetu hodil človeški rod. Ne, židovi ne bodo prinesli rešitve vaši bedi, to vam more dati samo Bog-človek — Jezus Kristus. Njegovo delo, sveta katoliška cerkev ima od njega sredstev, s katerimi je odpravljala od svojega začetka do današnjega dneva trpljenje in gorje ubogih.

Po vsej pravici zasluži katoliška cerkev častni primerek: mati ubogih, kakor sijajno spričuje zgodovina. Pa pravim, tudi današnje dni lajša katoliška cerkev najzdatnejšo bedo ubogega, zatiranega, tako trpečega delavskega stanu in za dokaz navajam samo, kako zblizuje na Francoskem sveta katoliška vera imovite in reveže.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Jabolčnik.

(Konec.)

Kmet in delavec dobita na tak način vsaj zdravo in pristno pijačo. Gotovo bi se tudi delavci po tovarnah, pri železnicah i. d. radi poprijeli te sadovne pijače, ako bi bili uverjeni, da se jim bo podajala pristna, naravna. Ker žalibog, tudi jabolčnik se pogostokrat skvarja in meša z najrazličnejšimi tvarinami in tekočinami, nič manj redko, kakor vino samo. Takega ravnanja ne bo nihče odpravil, dokler ne dosežejo postave proti prenaledbi jestvin in pijač svoje veljave. Temu pa se prav umevno zoperstavljajo oni, ki imajo s takim poslom lep svoj dobiček zagotovljen.

Kdor se peča s sadjerejo, mora ravnati pametno in primerno s sadjem. Po različnih vrstah (sortah) ga mora sortirati, to je posebej ločiti; kar ni za odposlati, je vendar prav porabno za jabolčnik, ki ima tudi svojo vrednost in ceno.

Saj skoraj leto na leto pokupijo nemški prekupčevalci prav radi naša jabolka, čeravno morajo še povrh precej visoko plačevati prevažanje čez mejo, kar stane n. pr. od Gradca do Stuttgarta okoli 220 gld. Da se stvar obnese, nam priča to, da je na Nemškem nad 270 tovarn, ki se pečajo s pridelovanjem jabolčnika; na Štajerskem pa se pripravljajo ta pijača v veči množini le na štirih krajih. Tedaj se tudi prodaja jabolčnika v naših krajih od sedaj ni mogla nič kaj razviti, ker le tu pa tam se peča kak gostilničar ali branjevec z njo. Drugače je to na Nemškem in Francoskem, kjer se malodane povsod poleg vina in piva prodaja tudi sadovna pijača, kar pa prodajalcem nikakor ni na kvar, pivcem seveda tudi ne. — Čas je torej in še nekako potreba, da bi se stvar udomačila tudi pri nas, kar se res že po malem uresničuje, a le po malem in prav počasi; pravega zupanja še ljudje nimajo do te pijače in ga tudi ne morejo imeti, dokler jim nikdo ne razloži stvari ter jih opozori na razne vrline te pijače. Bolj ko bi se poraba jabolčnika množila, bolj bi se kazali dobri uplivi in vspehi na obeh straneh: pri kupcu in pri prodajalcu, ki bi se nikakor ne pečal v svojo škodo z razprodajanjem sadovne pijače. Sedaj je v Gradcu (na Henrikovi cesti štev. 39) na dotičnem uradu, ki se stvarjo bavi, naznanjenih kot na prodajo 3224 hl jabolčnika, 44 hl hrušovca in 30 hl ribizljeveca.

Nekateri prducentje (ki pripravljajo jabolčnik) ga prodajajo tudi v manjših posodah, n. pr. po 8—10 in več litrov skupaj. Jabolčnik je po 6—15 kr. liter, hru-

šovec po 4¹/₂—6 kr. — Posebno dober jabolčnik iz leta 1896 je na prodaj po 25 gld. hl. Kdor se hoče o teh in sličnih stvareh natančneje podučiti, naj se oglasi pisмено na prej imenovani kraj (Gradec, Henrikova cesta štev. 39), od koder bode gotovo dobil potrebnega pojasnila.

Sejmovi. Dne 8. marcija na Pilštanju. Dne 9. marcija v Ljutomeru. Dne 10. marcija v Dolu, pri Sv. Juriju ob Taboru, v Kapelah, Orešju in Kostrivnici. Dne 11. marcija na Slatini in na Bregu pri Ptujju (za svinje). Dne 12. marcija pri Sv. Juriju ob južni žel. in pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju.

Dopisi.

S Pragarskega. (O socijalistih.) Pragerhof je znan in še utegne znamenitejši postati vsled socijalnih demokratov, teh novih prekucuhov. Vsa okolica je že tu okužena od te druhalj, na žalost zapeljanih, večinoma naših ljudi. Semkaj na pošto dohaja samo na nekega Rozmana okoli deset »Delavcev«, t. j. časopisa, kateri blati vse, kar je sveto kristijanu in Slovencu, da se gnusi že priprostemu človeku, kar pisari in kvasi ta judovski rabelj. Pa ne samo na Pragarskem, temveč tudi Črešnjice, Slovenska Bistrica, Strosgojnica ima tudi že nekaj teh Judežev. Navadno so poleg ljudje, kateri so zapravili svoje, »zafučkali« svojih poštenih slovenskih, kristijanskih vernih starišev premoženje in zdaj bi radi, da bi vi, kmetje slovenski, kar ste si z žulji pridelali in prihranili, z njimi delili. Čudno se nam zdi, da je novi krčmar v Bistrici Korže šel v zanjke takih ljudi, da pri njem zborujejo. Mi poznamo nekaj Koržetov, ali ti so pošteni verni kristijani in Slovenci in gotovo ne bi ne eden ko ne dal v svoji hiši prostora takim ljudem, kakor so rudečkarji, socijaldemokrati. Dokler bodo imeli zborovanje pri njem ti nevarni ljudje, noben pošten kmet si ne upa v hiši. To za danes!

Iz Št. Jurija ob Taboru. (Volitev.) Hvala Bogu, naša volitev je končana. Srečno se je vse izteklo in gotovo se je vsak zvesti katoličan v Št. Juriju razveselil, ko je slišal veselo vest: »Zmagala je katoliška stranka«. Št.-Jurčani niso mogli zatajiti svojega veselja, kajti pred občinsko pisarno so se slišali ogromni živoklici. G. urednik! Da bi bili le videli, kako je bilo lepo, ko je iz visokega stolpa opoldne zvonilo! Zbrali so se namreč moške na malem trgu ter pošiljali vroče molitve v čast in hvalo Vsegamogočnemu, kateri je stvar tako na dobro obrnil. Res, krasen prizor! Popoldne se je pa z možnarji streljalo, da je bilo daleč na okrog slišati. Ravno pri nas pokazala se je resnična vsebina starega reka: »Človek obrača, Bog obrne«. Dasiravno so socijalni demokratje poprej slepili ljudi, kako bode lepo, ako oni zmagajo, kako bode »lušno«, ko bodo podili katoličane, da se bode kar kadilo za njim, a kljub temu spodletelo jim je. Hvala Bogu in čast vrlim možem!

Cvetka.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Zidanje nove farne cerkve. — Železnica.) Dolgo in mnogo let se že govori in premišluje o naši cerkvi, kako in kdaj bi začeli novo farno cerkev zidati. V ta namen se je pred par leti ustanovilo društvo za zidanje nove farne cerkve, katero je imelo v 4. upravnem letu dorastka 788 gld. 30 kr. Darovali pa so v ravno ta namen, v pretečenem letu vlč. gg. domorodci, dr. Anton Suhač, duh. svetovalec in župnik pri Sv. Ani v Slov. goricah, 100 gld., Davorin Jurkovič, župnik pri Sv. Petru niže Maribora, 100 gld. in Jožef Sinko, župnik pri Sv. Bol-